

Stockholms universitet
Rektor
106 91 STOCKHOLM

Karin Lindfors
BESLUT

2007-06-08
Reg.nr 31-3612-06

Studievägledning m.m. vid Socialhögskolan, Stockholms universitet

Bakgrund

I en anmälan till Högskoleverket i mars 2006 framfördes klagomål mot att Stockholms universitet inte hade givit N N möjlighet att fortsätta sina studier enligt de tidigare gällande utbildnings- och kursplanerna på magisterprogrammet i socialt arbete och att hon inte fått information om förändringarna.

Högskoleverket konstaterade i ett beslut den 21 juni 2006 att det fanns olika meningar om tidpunkten för och vilken information som lämnats. Högskoleverket konstaterade vidare att ärendet visade på vikten av tydlig information till studenterna om förutsättningarna för studierna. Verket framhöll att en korrekt studieinformation som ges i god tid är av största vikt för studenterna för att de skall kunna planera sina studier, särskilt när det är fråga om omfattande förändringar. I detta fall var förändringarna ett led i den så kallade Bologna-processen, som varit känd och pågått under längre tid. Högskoleverket utgick ifrån att Stockholms universitet skulle ge N N information om hur hon på lämpligast sätt kunde läsa för att kunna nå sitt mål med en magister/masterexamen.

Anmälan

N N har i en anmälan till Högskoleverket den 15 september 2006 åter klagat på att Stockholms universitet inte har gett henne möjlighet att fortsätta sina studier enligt de tidigare gällande utbildnings- och kursplanerna. Hon har framfört att hon anser att antagningsstoppet våren 2006 till magisterprogrammet skett ett år för tidigt och i strid med de regler om införande av en ny utbildningsstruktur som universitetet beslutat om. Hon har också efterfrågat var och när beslutet om antagningsstoppet fattades. Hon vidhåller att hon under hela hösten 2005 inte fick någon information om de förändringar som skulle komma och då läste hon ändå heltid på fristående kurser hela hösten för att kvalificera sig för att söka till magisterprogrammet som hon inte fick plats på hösten 2005. Hon har också redovisat en brevväxling mellan henne och prefekten, professor X

X, där hon önskat bli antagen till uppsatskursen på magisterprogrammet under hösten 2006.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Stockholms universitet att yttra sig i ärendet.

Stockholms universitets yttrande

Stockholms universitet har beklagat de olägenheter som N N har drabbats av till följd av omläggningen från magister- till masterexamen och anført i huvudsak följande. Ett led i att ha en öppen utbildning är att personer som är yrkesverksamma och läser kurser på magisterprogrammet har kunnat läsa på kvartsfart. Många studenter har också läst under lång tid och inte alltid med en examen som ett tydligt mål. Flera studenter har en relativt lös anknytning till studierna och institutionen ställer inte krav på kontinuitet, studieavbrott m.m. För institutionen innebär förändringarna att magisterutbildningen i sin nuvarande form läggs ner. I stället kommer en tvåårig masterutbildning att ges, där ett krav för examen är att studenten skriver en uppsats om 20 poäng. Därför gjordes ingen antagning till magisterprogrammet hösten 2006. Information har lämnats i kurskatalogen, på hemsidan, i annonser i SSR-tidningen, i presentationsbroschyrer, i personliga brev och i muntliga och direkta kontakter. Det är möjligt att institutionen ställt för stora krav på studenterna att själva vara aktiva och söka information. Med det upplägg institutionen har av kurserna har detta dock varit svårt att undvika. Institutionen hade kunnat skicka personliga brev till de studenter som läser magisterkurserna som fristående kurser. Den har dock inte något register över sådana studenter och att skriva brev till alla som varit inskrivna på fristående kurser bedömdes vara allt för arbetskrävande, även om det begränsats till den senaste femårsperioden. Institutionen beklagar på nytt att kontakterna med N N inte varit tillräckliga men det kan också hänga samman med att hennes kontakter sköts av en mellanhand, och att hon själv trots uppmaningar, inte har tagit kontakt med institutionen.

Universitetet har vidare anført att i kontakten med N N har institutionen informerat om möjligheten att söka till det nya masterprogrammet hösten 2007 och att en generös tolkning vid tillgodoräknande av kurser inom nuvarande system kommer att tillämpas i det nya systemet. N N har också erhållit individuell studievägledning för sina fortsatta studier. I september 2006 gjordes en studieplan upp som hon följer. Hon har också informerats om möjligheten att fullfölja sina studier vid t.ex. Ersta Sköndal högskola.

Institutionen kommer, så snart det är möjligt, att göra en inventering av dess magisterstudenters intresse för att ta ut en magisterexamen enligt den gamla ordningen. Det kommer förmodligen att ske våren 2008, och om intresse finns kommer institutionen att kunna erbjuda magisterprogrammets obligatoriska kurser under vårterminen 2009. Dessa kan också komma att erbjudas studenter som läst fristående

kurser, under förutsättning att erforderliga beslut fattas. I viss mån beror det på rektorns beslut om övergångsregler. Brevet till prefekten den 18 september 2006 får anses besvarat med detta yttrande.

Kompletterande yttrande från anmälaren

N N har yttrat sig över Stockholms universitets yttrande och anför bl.a. följande. Universitetet har struntat i grundprincipen i sina egna övergångsbestämmelser nämligen ”att de studenter som påbörjat studier i det nuvarande systemet skall ges möjlighet att välja om de vill fortsätta studierna enligt nuvarande kursplaner och utbildningsplaner eller om de vill gå över i det nya systemet och ta ut en examen enligt den nya ordningen. Detta gäller både studenter som läser på program och studenter som läser på fristående kurser”. Hon fick aldrig ansöka till uppsatskursen inom programmet tidigare och hon fick ingen möjlighet att söka till uppsatskursen hösten 2006 heller trots att den gavs då för de som var antagna till programmet. Institutionens beklaganden hjälper henne inte nu.

Hon har hela tiden haft som mål med sina studier att avlägga en magisterexamen efter avklarade 180 poäng. Universitetet har inte kunnat redovisa att det tagits något formellt beslut om stopp av magisterprogrammet. Hon fick ingen som helst information om förändringen av kurserna vid institutionen under 2005 och då existerade inte heller den mellanhand som institutionen talar om. Institutionen har hela tiden haft tillgång till hennes telefonnummer, postadress och e-postadress och har kunnat informera henne. Hon fick, efter att hon själv begärt det, träffa studievägledaren Y Y den 22 augusti 2006. Det enda hon ville ha svar på var hur hon under hösten 2006 skulle kunna uppnå sitt mål om 180 poäng så att hon uppfyllde kraven för magisterexamen. Hon frågade också om möjligheterna att antas till uppsatskursen som skulle ges senare under hösten inom magisterprogrammet. Y Y tog inte någon hänsyn till dessa önskemål utan rekommenderade en individuell studieplan som skulle ge en examen enligt det nya masterprogrammet. Hon begärde och fick efter mötet ett förtydligande av studieplanen. Av planen framgick dock inte om hon skulle komma att antas till masterutbildningen eller inte och inte heller exakt vilka kurser och under hur lång tid hennes studier skulle behöva pågå för att uppnå examen. Hon har ingen möjlighet att ta tjänstledigt och leva utan inkomster för att läsa på måfå, utan måste få konkret och exakt vägledning så att studierna leder till ett mål. Att studera på en annan högskola hade krävt ytterligare anpassning och har inte varit aktuellt. Hon anser att institutionen åsidosatt rektorns beslut om övergångsregler och att det är ett dråpslag mot hennes rättssäkerhet som student och utgör en klar diskriminering av henne.

Kompletterande yttrande från Stockholms universitet

Stockholms universitet har framhållit att N N inte är antagen till magisterprogrammet.

Gällande bestämmelser

Av 6 kap. 3 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att studenter skall ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan skall se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har i beslutet den 21 juni 2006 tagit ställning till förändringen av magisterprogrammet i socialt arbete. Verket har konstaterat att N N inte varit antagen till programmet och därför, även innan institutionen förändrade sitt utbildningsutbud, inte haft rätt att läsa uppsatskursen eftersom den endast kunnat läsas inom programmet. Högskoleverket har också konstaterat att uppgifterna om tidpunkten för och vilken information som lämnats gått i sär. I sitt beslut förutsatte Högskoleverket att N N skulle få studievägledning.

Av utredningen i det nu aktuella ärendet framgår att under hösten 2006 begärde N N att få möjlighet att avsluta sina studier med uppsatskursen på det gamla magisterprogrammet. Universitetet gav henne dock inte någon sådan möjlighet och Högskoleverket har som ovan nämnts i det tidigare beslutet konstaterat att universitetet inte haft någon skyldighet att låta henne göra det eftersom hon inte varit antagen till programmet, vilket även universitetet framhållit.

N N saknar alltså möjlighet att avsluta sina studier vid Stockholms universitet med en magisterexamen. Av utredningen framgår att hon i september 2006 fått studievägledning om hur hon i stället kan läsa för att uppnå en masterexamen. Universitetet har redovisat en studieplan för henne. Hon kunde dock inte ansöka till eller bli antagen till masterprogrammet vid den tidpunkten eftersom programmet startar först höstterminen 2007. I förutsättningarna för studieplanen ligger alltså att hon ansöker till och blir antagen till detta program. Högskoleverket noterar att Stockholms universitet anfört att N Ns godkända magisterkurser kommer att tillgodoräknas vid urvalet till masterprogrammet och också tillgodoräknas som kurser inom ramen för en masterexamen. Mot denna bakgrund finner Högskoleverket inte skäl att ifrågasätta Stockholms universitets agerande. Högskoleverket vill dock igen understryka att det alltid är viktigt med korrekt information i god tid och det är inte minst viktigt när studenten är yrkesarbetande.

N N har endast kortfattat gjort gällande att hon är diskriminerad. Hon har inte närmare utvecklat sin anmälan i denna del. Utredningen ger dock inte anledning att anta att det förekommit diskriminering i ärendet. Upplyningsvis kan nämnas att lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan har till ändamål att på högskoleområdet främja lika rättigheter för studenter och sökande och att motverka diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, sexuell läggning och funktionshinder. Tillsyn över att lagen följs utövas av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Handikappombudsmannen.

Med dessa besked avslutar Högskoleverket ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Karin Lindfors.

Eva Westberg

Karin Lindfors

Kopia till

N N